C/2024/6810

29.11.2024

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Οκτωβρίου 2024

σχετικά με την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική, την πολιτική απασχόλησης και τη διαρθρωτική πολιτική της Τσεχίας

(C/2024/6810)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου [1], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [2], με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («μηχανισμός»), άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την Ένωση. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής, ο μηχανισμός συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και για να καταστούν οι οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της Ένωσης και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

(2) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [3] («κανονισμός REPowerEU»), ο οποίος εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ένωσης, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Η Τσεχία πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

[1] ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Στις 16 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030», με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία των συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ αυτών των κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες καθώς και μια λειτουργική ενιαία αγορά αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της. Στις 14 Φεβρουαρίου 2024 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα 2024». Η εν λόγω ανακοίνωση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που έχουν καθοριστεί.

(4) Στις 21 Νοεμβρίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024, σηματοδοτώντας την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024. Στις 22 Μαρτίου 2024 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της ετήσιας έρευνας για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024, οι οποίες επικεντρώνονται στις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, στην οποία η Τσεχία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ ([5]) («σύσταση του 2024 σχετικά με τη ζώνη του ευρώ») στις 12 Απριλίου 2024 και την Κοινή Έκθεση για την Απασχόληση στις 11 Μαρτίου 2024.

(5) Στις 30 Απριλίου 2024 τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία, τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου ([6]) για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου ([7]) σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών. Οι στόχοι του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης είναι η προώθηση υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και ανθεκτικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων και η πρόληψη των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης προωθεί επίσης την ανάληψη ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Ένα εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο περιλαμβάνει τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτει χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών, ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών ([8]) στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης κάτω από την τιμή αναφοράς της Συνθήκης του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί έως και κατά τρία έτη. Προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω εθνικών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων, στις 21 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή δημοσίευσε καθοδήγηση σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους και στις ετήσιες εκθέσεις προόδου τους. Σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 36 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η Επιτροπή διαβίβασε στα κράτη μέλη πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, ανάλογα με την περίπτωση. Τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με τα εθνικά νομικά τους πλαίσια, τα

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Σύσταση του Συμβουλίου (ΕΕ) της 12ης Απριλίου 2024 σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ (ΕΕ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263: «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

κράτη μέλη μπορούν να συζητούν τα προσχέδια μεσοπρόθεσμων σχεδίων τους με τα εθνικά τους κοινοβούλια, να ζητούν από τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα να εκδώσουν γνώμη και να διεξάγουν διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς συμφεροντούχους.

(6) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 διατηρούν εξίσου τη σημασία τους για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που έχουν αναθεωρηθεί, επικαιροποιηθεί ή τροποποιηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(7) Την 1η Ιουνίου 2021 η Τσεχία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας ([9]), η οποία τροποποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2023 δυνάμει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να επικαιροποιηθεί η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη, καθώς και να συμπεριληφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU ([10]). Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από την έκδοση απόφασης της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, που δηλώνει ότι η Τσεχία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(8) Στις 24 Απριλίου 2024 η Τσεχία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 και, στις 30 Απριλίου 2024, το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2024, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου ([11]). Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Τσεχίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(9) Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για την Τσεχία. Αξιολόγησε την πρόοδο της Τσεχίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας. Με βάση την ανάλυση αυτήν, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά όσον αφορά τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Τσεχίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(10) Σύμφωνα με στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Τσεχίας αυξήθηκε από 3,2 % του ΑΕΠ το 2022 σε 3,7 % το 2023, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε από 44,2 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 44,0 % στα τέλη του 2023. Όπως ανακοινώθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου 2023, με τίτλο «Κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024», η Επιτροπή κάνει το πρώτο βήμα για να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος, βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, στην οποία αξιολογήθηκε η δημοσιονομική κατάσταση της Τσεχίας, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2023 υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, υπό το πρίσμα της εν λόγω αξιολόγησης και αφού ελήφθη υπόψη η γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, που διατυπώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 4 της Συνθήκης, η Επιτροπή δεν θα προτείνει τον Ιούλιο του 2024 την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος για την Τσεχία.

([9]) ST 11047/21 INIT· ST 11047/21 ADD 1.

([10]) Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 16ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 8ης Σεπτεμβρίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας (ST 13383/23 INIT· ST 13383/23 ADD 1).

([11]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

(11) Στις 12 Ιουλίου 2022 το Συμβούλιο συνέστησε ([12]) στην Τσεχία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό δημοσιονομικής πολιτικής ([13]), λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Συνέστησε στην Τσεχία να βρίσκεται σε ετοιμότητα για να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Τσεχία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ([14]) ήταν συσταλτικός, κατά 0,9 % του ΑΕΠ, σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε συσταλτική συμβολή ύψους 0,7 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Αυτό περιλαμβάνει τη μείωση κατά 0,1 % του ΑΕΠ του κόστους των στοχευμένων μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, καθώς και τη μείωση κατά 0,1 % του ΑΕΠ του κόστους της παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντα άτομα από την Ουκρανία. Συνολικά, η προβλεπόμενη αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2022. Οι δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης ανήλθαν στο 1,1 % του ΑΕΠ το 2023. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 4,4 % του ΑΕΠ το 2023, ποσοστό που συνιστά αύξηση κατά 0,5 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2022. Η Τσεχία χρηματοδότησε πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης. Η Τσεχία χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως οι ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης και η εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ο εκσυγχρονισμός και η αύξηση της ασφάλειας των σιδηροδρόμων και η προετοιμασία έργων για τον εξηλεκτρισμό, η αντιπλημμυρική προστασία και η συγκράτηση των υδάτων εκτάσεων γης και δήμων, έργα τσεχικών εταιρειών που αποσκοπούν στη μείωση της κατανάλωσης νερού και στην εφαρμογή κυκλικών λύσεων για τις επιχειρήσεις, συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην έρευνα και την καινοτομία, και η παροχή ψηφιακών συσκευών για τα σχολεία. Οι εν λόγω δημόσιες επενδύσεις χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό και άλλα ταμεία της Ένωσης.

(12) Στο πρόγραμμα σύγκλισης του 2024, το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές προβλέπεται αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στο 1,4 % το 2024 και 2,6 % το 2025, ενώ ο μετρούμενος με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) πληθωρισμός προβλέπεται στο 2,7 % το 2024 και 2,4 % το 2025. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σε 2,3 % του ΑΕΠ το 2024 και να διαμορφωθεί σε 2,1 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 45,5 % έως τα τέλη του 2024 και σε 46,4 % έως τα τέλη του 2025. Μετά το 2025, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί σταδιακά σε 1,6 % του ΑΕΠ το 2026 και σε 1,2 % το 2027. Επομένως, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Αντίστοιχα, μετά το 2025, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί σε 47,1 % το 2026 και να σταθεροποιηθεί το 2027.

(13) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,2 % το 2024 και 2,8 % το 2025, και ο μετρούμενος με τον ΕνΔΤΚ πληθωρισμός να διαμορφωθεί σε 2,5 % το 2024 και 2,2 % το 2025.

(14) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο έλλειμμα ύψους 2,4 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 45,2 % έως τα τέλη του 2024. Η μείωση του ελλείμματος το 2024 αντικατοπτρίζει κυρίως την απόσυρση των μέτρων για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας και την εφαρμογή μιας δέσμης μέτρων εξυγίανσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι συσταλτικός κατά 2,3 % του ΑΕΠ το 2024.

(15) Δαπάνες ύψους 0,5 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») βάσει του μηχανισμού το 2024, έναντι 0,4 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο ή το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Τσεχίας. Δαπάνες ύψους 0,1 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με δάνεια από τον μηχανισμό το 2024, έναντι 0 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής.

([12]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Τσεχίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022 της Τσεχίας (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 19).

([13]) Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Τσεχίας το 2023, που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού, εκτιμάται σε 10,5 % σε ονομαστικούς όρους, με βάση τον 10ετή μέσο πραγματικό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης και τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2023.

([14]) Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται από μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό και άλλα ταμεία της Ένωσης.

(16) Στις 14 Ιουλίου 2023 το Συμβούλιο συνέστησε ([15]) στην Τσεχία να διασφαλίσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, ιδίως περιορίζοντας την ονομαστική αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών ([16]) το 2024 σε ποσοστό που να μην υπερβαίνει το 6,0 %. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των προϋπολογισμών τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες της Τσεχίας προβλέπεται να μειωθούν κατά 1,1 % το 2024, ποσοστό που είναι χαμηλότερο από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Αυτό συνάδει με ό,τι συνέστησε το Συμβούλιο.

(17) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στη Τσεχία να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ και να χρησιμοποιήσει τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο συνέστησε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, η Τσεχία πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στήριξης στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος ([17]) των μέτρων στήριξης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε 1,2 % του ΑΕΠ το 2023 και προβλέπεται να μειωθεί σε - 0,2 % του ΑΕΠ το 2024 και σε 0,0 % το 2025. Ειδικότερα, ο φόρος επί των απροσδόκητων κερδών θεωρείται ότι θα παραμείνει σε ισχύ το 2024 και το 2025 ([18]). Εάν τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν χρησιμοποιηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, όπως συνέστησε το Συμβούλιο, οι προβολές αυτές θα συνεπάγονται δημοσιονομική προσαρμογή ύψους 1,4 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες ([19]) έχουν συσταλτική συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό ύψους 2,2 % του ΑΕΠ κατά το εν λόγω έτος. Τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας καταργήθηκαν σταδιακά το 2023 και το 2024. Αυτό συνάδει με ό,τι συνέστησε το Συμβούλιο. Επιπλέον, τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν πλήρως για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Αυτό συνάδει επίσης με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(18) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Τσεχία να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να μειωθούν από 4,4 % του ΑΕΠ το 2023 στο 4,2 % του ΑΕΠ το 2024. Η μείωση αυτή οφείλεται στη λήξη της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 των διαρθρωτικών ταμείων της Ένωσης, για την οποία τα κονδύλια ήταν διαθέσιμα έως το 2023. Λαμβανομένου υπόψη αυτού του πρόσθετου παράγοντα, οι δημόσιες επενδύσεις το 2024 θεωρείται ότι συνάδουν με τη σύσταση του Συμβουλίου. Αντίστοιχα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων βάσει του μηχανισμού, αναμένεται να μειωθούν σε 1,0 % του ΑΕΠ το 2024 από 1,1 % του ΑΕΠ το 2023. Η μείωση αυτή οφείλεται στη λήξη της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 των διαρθρωτικών ταμείων της Ένωσης, για την οποία τα κονδύλια ήταν διαθέσιμα έως το 2023.

(19) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με την παραδοχή ότι η πολιτική θα παραμείνει αμετάβλητη, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 1,9 % του ΑΕΠ το 2025. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί στο 45,5 % έως τα τέλη του 2025. Η αύξηση του δείκτη χρέους ως προς το ΑΕΠ το 2025 αντανακλά κυρίως το αρνητικό ονομαστικό ισοζύγιο, το οποίο αντισταθμίζεται εν μέρει από την αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ.

(20) Το διαρθρωτικό δημοσιονομικό ισοζύγιο της Τσεχίας μειώθηκε από σχεδόν ισοσκελισμένο, κατά μέσο όρο, την περίοδο 2014-2019 σε - 2,9 % το 2023. Αυτό είναι αποτέλεσμα μόνιμων μέτρων, όπως η περικοπή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και η αύξηση των παροχών κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των συντάξεων με βάση τον πληθωρισμό, τα οποία δεν χρηματοδοτήθηκαν από αντίστοιχη αύξηση των εσόδων. Ασκείται επιπλέον πίεση στη δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσο-μακροπρόθεσμα λόγω της αύξησης του κόστους το οποίο συνεπάγεται η γήρανση του πληθυσμού. Το 2023 η Τσεχία τροποποίησε τον πρώτο πυλώνα του συνταξιοδοτικού συστήματος, μειώνοντας, μεταξύ άλλων, την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των συντάξεων και επιβάλλοντας αυστηρότερους όρους στην πρόωρη συνταξιοδότηση. Ωστόσο, εάν δεν υπάρξουν πρόσθετες αλλαγές, αναμένεται αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών κατά περίπου 3 εκατοστιαίες μονάδες έως το 2060, λόγω του προβλεπόμενου διπλασιασμού του δείκτη εξάρτησης των ηλικιωμένων ([20]), του ανώτατου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης και του ακόμη υψηλού αριθμού ατόμων που συνταξιοδοτούνται πρόωρα. Εάν δεν χρηματοδοτηθεί από αντίστοιχη αύξηση των εσόδων, η προβλεπόμενη

([15]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Τσεχίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2023 της Τσεχίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 22).

([16]) Ως καθαρές πρωτογενείς δαπάνες ορίζονται οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες εκτός i) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) των δαπανών για τόκους, iii) των δαπανών για την κυκλική ανεργία και iv) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

([17]) Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών και, κατά περίπτωση, χωρίς τα έσοδα από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας.

([18]) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής εικάζεται, καταρχήν, ότι τα μέτρα τα οποία, σύμφωνα με την Τσεχία, θα παραμείνουν σε ισχύ έως τα τέλη του 2024, θα έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις και το 2025.

([19]) Για τη μέτρηση της συμβολής αυτής χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης, χωρίς i) τις πρόσθετες δημοσιονομικές επιπτώσεις των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) τις έκτακτες δαπάνες, iii) τις δαπάνες για την κυκλική ανεργία και iv) τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, σε σχέση με τον μεσοπρόθεσμο (10ετή) μέσο ρυθμό αύξησης του δυνητικού ονομαστικού ΑΕΠ, εκφραζόμενη ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

([20]) Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής για τη δημογραφική γήρανση του Απριλίου του 2024.

αύξηση των δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού θα μπορούσε να αυξήσει τους κινδύνους δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η κυβέρνηση προτείνει να συνδεθεί η νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής και να επιβραδυνθεί η αύξηση των νέων χορηγούμενων συντάξεων. Οι αλλαγές αυτές, εάν εφαρμοστούν, θα βελτιώσουν τη δημοσιονομική βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος. Ένα άλλο πιθανό μέτρο για τη δημοσιονομική βιωσιμότητα μακροπρόθεσμα μπορεί, μεταξύ άλλων, να είναι η αύξηση της προσφοράς εργασίας με την παροχή κινήτρων για την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής στην αγορά εργασίας πέραν της ηλικίας συνταξιοδότησης.

(21) Η ανταγωνιστικότητα και η παραγωγικότητα παρεμποδίζονται από τις ελλείψεις εργαζομένων. Η απασχόληση των μητέρων θα μπορούσε να αυξηθεί, όπως φαίνεται από το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών για αρκετά χρόνια μετά τον τοκετό. Πέρα από την έλλειψη διαθέσιμων υπηρεσιών παιδικής φροντίδας, το σύστημα φορολογίας και παροχών αποτρέπει τους γονείς με το χαμηλότερο εισόδημα, και ιδίως τις μητέρες, να επιστρέψουν στην εργασία. Οι τριετείς γονικές άδειες, οι υψηλές φορολογικές εκπτώσεις για τους/τις μη εργαζόμενους/-ες συζύγους και οι οικογενειακές παροχές που παρέχουν κίνητρα στους γονείς με το χαμηλότερο εισόδημα να λαμβάνουν μακρές περιόδους άδειας αποθαρρύνουν τους γονείς, και ιδίως τις μητέρες, από την εργασία ή την αναζήτηση εργασίας. Η φορολόγηση των εισοδημάτων από εργασία για τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας ήταν υψηλότερη από τον μέσο όρο της Ένωσης το 2022 και πάνω από τη φορολογική επιβάρυνση για τους άγαμους ανθρώπους στο ίδιο μισθολογικό επίπεδο. Η ενθάρρυνση των γονέων με το χαμηλότερο εισόδημα να εργαστούν ή να αναζητήσουν εργασία θα αποφέρει επίσης μεγαλύτερα έσοδα για το συνταξιοδοτικό σύστημα.

(22) Τα συνολικά φορολογικά έσοδα της Τσεχίας σε σχέση με το ΑΕΠ είναι σημαντικά χαμηλότερα από τον μέσο όρο της Ένωσης το 2022 (35,3 % έναντι 40,2 %, που είναι ο μέσος όρος της Ένωσης). Η διεύρυνση της φορολογικής βάσης μέσω της αύξησης του μεριδίου των φόρων που είναι λιγότερο επιζήμιοι για την ανάπτυξη συνιστά επιλογή για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Οι περιοδικοί φόροι ακίνητης περιουσίας συγκαταλέγονται μεν στους φόρους που είναι οι λιγότερο επιζήμιοι για την ανάπτυξη, αλλά τα έσοδα από την περιοδική φορολόγηση ακίνητης περιουσίας είναι πολύ χαμηλά και ανέρχονται στο 0,2 % του ΑΕΠ σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ένωσης που είναι 1,0 % του ΑΕΠ (από το 2022). Παρά την αύξηση των περιοδικών φόρων ακίνητης περιουσίας το 2024, το σύστημα περιοδικής φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας των κτιρίων και των μονάδων βασίζεται στην τοποθεσία των ακινήτων, γεγονός που οδηγεί σε άνιση φορολόγηση ακινήτων της ίδιας αξίας και δεν ανταποκρίνεται στις μεταβολές της αξίας των ακινήτων. Η εφαρμογή ενός συστήματος αποτίμησης ακινήτων το οποίο επιλέγει ως φορολογική βάση τις αξίες των ακινήτων, ευθυγραμμίζει τις αξίες των ακινήτων με τις αγοραίες αξίες και επιτρέπει τακτικές επικαιροποιήσεις της αξίας τους, θα αύξανε την αποτελεσματικότητα της φορολόγησης ως εργαλείου για τον μετριασμό των αυξήσεων στις τιμές των ακινήτων και θα αξιοποιούσε με τον πλέον παραγωγικό τρόπο το υφιστάμενο απόθεμα κατοικιών. Αυτό με τη σειρά του θα αυξήσει την οικονομική προσιτότητα της στέγασης και την ικανότητα των ανθρώπων να μετακινούνται προς εργασία, στηρίζοντας την οικονομική ανάπτυξη και αυξάνοντας τα έσοδα από τους περιοδικούς φόρους ακίνητης περιουσίας.

(23) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του εν λόγω κανονισμού, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της Τσεχίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας έως τον Αύγουστο του 2026 είναι αναγκαίο η Τσεχία να συνεχίσει την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και να επιταχύνει τις επενδύσεις αντιμετωπίζοντας σχετικές προκλήσεις και ενισχύοντας παράλληλα την ικανότητα απορρόφησης. Η απορρόφηση των κονδυλίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρεμποδίζεται ιδιαίτερα από περιορισμούς της διοικητικής ικανότητας σε ορισμένους από τους φορείς υλοποίησης. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές σε τομείς που απαιτούν περισσότερη εμπειρογνωσία, όπως η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση. Η συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(24) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]), η Τσεχία οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα που υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η εν λόγω επανεξέταση αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Η Τσεχία έχει σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά εξακολουθούν να

([21]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

υπάρχουν προβλήματα καθώς και σημαντικές περιφερειακές ανισότητες. Οι περιφέρειες του Severozápad και, σε μικρότερο βαθμό, του Moravskoslezsko έχουν περιπέσει σε αναπτυξιακό τέλμα. Η επιτάχυνση της εφαρμογής των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής σε συνδυασμό με την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, ιδίως σε αυτές τις περιφέρειες, είναι ζωτικής σημασίας. Οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής εξακολουθούν να είναι συναφείς. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί η διοικητική ικανότητα των περιφερειών, να βελτιωθούν οι μεταξύ τους εταιρικές σχέσεις και να ενισχυθεί η ανάληψη ευθύνης εκ μέρους τους, προκειμένου να αυξηθεί η απορρόφηση κονδυλίων της Ένωσης από τους μικρούς δήμους, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και τις τοπικές μη κυβερνητικές οργανώσεις. Απαιτείται να υλοποιηθούν επενδύσεις για τη στήριξη βιώσιμων αστικών και περιφερειακών μεταφορών και υποδομών εναλλακτικών καυσίμων ώστε να επιταχυνθεί η πράσινη μετάβαση, σε συνδυασμό με την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά και επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση και την κυκλική οικονομία. Είναι σημαντικό να ολοκληρωθούν οι προγραμματισμένες δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, με έμφαση στα μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων. Αποτελεί επίσης προτεραιότητα να επιταχυνθεί η ένταξη των ατόμων που έχουν εκτοπιστεί από την Ουκρανία υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας, όπως, μεταξύ άλλων, η ένταξή τους στην αγορά εργασίας σύμφωνα με τις δεξιότητές τους. Παραμένει σημαντικό να δοθεί έμφαση στον αντίκτυπο των μέτρων που σχετίζονται με μειονεκτούσες ομάδες, όπως οι Ρομά.

(25) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, αξίζει να δοθεί περαιτέρω προσοχή στις δυνατότητες κινητοποίησης περισσότερων πόρων του ιδιωτικού τομέα, ιδίως μέσω της ευρύτερης χρήσης χρηματοδοτικών μέσων σε συνδυασμό με επιχορηγήσεις. Τέτοια καινοτόμα μέσα μπορούν να αξιοποιήσουν περισσότερες ιδιωτικές επενδύσεις, ιδίως για την ενεργειακή απόδοση, τις λύσεις καθαρής ενέργειας και την επιχειρηματική ανάπτυξη. Οι ικανότητες της Εθνικής Τράπεζας Ανάπτυξης θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικότερα για την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής. Δεδομένης της φιλοδοξίας της να υπερβεί το επίπεδο της χώρας με μέτριες επιδόσεις καινοτομίας, η Τσεχία θα μπορούσε επίσης να αξιοποιήσει την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([22]), στους τομείς των ψηφιακών τεχνολογιών και της καινοτομίας υπερπροηγμένης τεχνολογίας, των καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογιών και των βιοτεχνολογιών και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης για τη στήριξη του βιομηχανικού μετασχηματισμού.

(26) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης, η Τσεχία αντιμετωπίζει διάφορες περαιτέρω προκλήσεις που σχετίζονται με τη δημόσια διοίκηση και την ανταγωνιστικότητα.

(27) Υπάρχει πίεση όσον αφορά την ελκυστικότητα της τσεχικής δημόσιας διοίκησης ως εργοδότριας και την ικανότητα του δημοσιοϋπαλληλικού κλάδου να διατηρεί τα ταλέντα. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις θέσεις εργασίας εμπειρογνωμόνων, διευθυντικών στελεχών και υπεύθυνων τεχνολογίας των πληροφοριών. Το 2023 τέθηκαν σε ισχύ τροποποιήσεις του νόμου περί δημόσιας διοίκησης με τις οποίες θεσπίστηκαν καθορισμένης διάρκειας θητείες για τους ανώτερους δημοσίους υπαλλήλους, ταχύτερες διαδικασίες προσλήψεων και περισσότερες επιλογές για την προσέλκυση εξωτερικών υποψηφίων. Ωστόσο, ο κατακερματισμός της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων εμποδίζει μια πιο συστημική προσέγγιση της διαχείρισης ταλέντων. Το μέγεθος της τσεχικής δημόσιας διοίκησης είναι μικρότερο από τον μέσο όρο της Ένωσης όσον αφορά τόσο τις δαπάνες όσο και τον αριθμό των απασχολουμένων. Ωστόσο, οι μισθοί παραμένουν χαμηλότεροι από ό,τι στον ιδιωτικό τομέα για συγκρίσιμα επίπεδα εκπαίδευσης, ενώ, σε πραγματικούς όρους, έχουν μειωθεί κατά περισσότερο από 10 % έναντι του 2004, μειώνοντας περαιτέρω την ελκυστικότητα της δημόσιας διοίκησης. Η ενίσχυση της ικανότητας της τσεχικής δημόσιας διοίκησης να προσελκύει, να διατηρεί και να αναπτύσσει ταλέντα είναι κρίσιμη για την περαιτέρω αύξηση της αποτελεσματικότητάς της και βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών της.

(28) Η δημόσια διοίκηση της Τσεχίας διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, δεδομένου ότι διαμορφώνει το κανονιστικό περιβάλλον και τις δημόσιες επενδύσεις, ιδίως σε σχέση με τη διττή μετάβαση. Οι επιδόσεις του δημόσιου τομέα και η αποτελεσματικότητα της κυβέρνησης της Τσεχίας παρέμειναν σταθερές και κοντά στον μέσο όρο της Ένωσης το 2022. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά τη στρατηγική καθοδήγηση και τη χάραξη τεκμηριωμένης πολιτικής. Αυτό απαιτεί τη μείωση του υπηρεσιακού καταμερισμού και την ενίσχυση των ικανοτήτων στρατηγικής καθοδήγησης, προκειμένου να βελτιωθεί η συνοχή των στρατηγικών και η εφαρμογή τους σε όλες τις πολιτικές. Η κατακερματισμένη τοπική διοικητική ικανότητα της Τσεχίας αποτελεί σημαντικό παράγοντα που εμποδίζει, μεταξύ άλλων, τους μικρούς δικαιούχους να αντλούν αποτελεσματικά τα ενωσιακά κονδύλια. Η απορρόφηση κονδυλίων της Ένωσης από μικρούς δήμους, ΜΜΕ και τοπικές μη κυβερνητικές οργανώσεις θα βελτιωθεί εάν παρέχεται στήριξη στους αιτούντες, για παράδειγμα με τον καθορισμό κοινών διαχειριστών έργων και την παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρησης, σε ένα μέρος, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση από την Ένωση. Προτεραιότητα στο πλαίσιο αυτό είναι η ανάπτυξη στοχευμένης στήριξης για την ενίσχυση της τοπικής διοικητικής ικανότητας σε περιφέρειες που πλήττονται διαρθρωτικά, όπως το Severozápad και το Moravskoslezsko. Το καλό παράδειγμα του ΤΔΜ δείχνει ότι οι περιφέρειες θα ήταν πιο δυναμικές εάν είχαν πιο ενεργό ρόλο στον καθορισμό των ειδικών αναγκών τους.

([22]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241 (ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(29) Οι επιδόσεις της Τσεχίας στον τομέα της καινοτομίας εξακολουθούν να περιορίζονται από την αναποτελεσματική μεταφορά τεχνολογίας και γνώσης και από τους αδύναμους δεσμούς μεταξύ ακαδημαϊκής κοινότητας και βιομηχανικού τομέα. Οι δημόσιες δαπάνες στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από τις επιχειρήσεις παραμένουν περίπου στο ήμισυ του μέσου όρου της Ένωσης (0,023 % του ΑΕΠ, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ένωσης που είναι 0,045 %) και παρουσιάζουν πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια, γεγονός που καταδεικνύει τον χαμηλό βαθμό συνεργασίας μεταξύ ακαδημαϊκής κοινότητας και επιχειρήσεων, και την έλλειψη κινήτρων για αυτήν. Αυτό επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό τη μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας στην οικονομία και περιορίζει την ικανότητα καινοτομίας της Τσεχίας, όπως καταδεικνύεται, για παράδειγμα, από τις περιορισμένες αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, οι οποίες παραμένουν πολύ κάτω από τον μέσο όρο της Ένωσης (0,83 εκατοστιαίες μονάδες ανά δισ. του ΑΕΠ το 2020, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ένωσης που είναι 3,4 ποσοστιαίες μονάδες). Η πρόκληση αυτή θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με μέτρα για τη διαρθρωτική βελτίωση και ενίσχυση της μεταφοράς τεχνολογίας στην Τσεχία, τα οποία να αποσκοπούν ειδικά στην αύξηση της αποδοτικότητας της μεταφοράς τεχνολογίας και στη διευκόλυνση της δημιουργίας τεχνοβλαστών. Το έργο του μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής του προγράμματος «Ορίζων», το οποίο αρχίζει στις 9 Ιουνίου 2024, αναμένεται να παράσχει στην Τσεχία συγκεκριμένη στήριξη και συστάσεις πολιτικής όσον αφορά την αύξηση των δεσμών επιστήμης-επιχειρήσεων.

(30) Τα ποσοστά συμμετοχής και ολοκλήρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης μειώνονται, γεγονός που επιδεινώνει την έλλειψη ειδικευμένων εργαζομένων. Το ποσοστό ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μεταξύ των ατόμων ηλικίας 25-34 ετών εμφανίζει πτωτική τάση μετά το 2021 και είναι το τέταρτο χαμηλότερο στην Ένωση (33,7 % έναντι 43,1 % που είναι ο μέσος όρος της Ένωσης), πολύ μακριά από τον ενωσιακό στόχο του 45 %. Μεταξύ του 2016 και του 2021, ο αριθμός των εγγεγραμμένων σπουδαστών μειώθηκε κατά 11,6 %. Τα ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης είναι σταθερά υψηλά. Η χρηματοδοτική στήριξη για τους σπουδαστές είναι σταθερά χαμηλή (2,5 % των δημόσιων δαπανών έναντι 18,8 % που είναι ο μέσος όρος της Ένωσης), παρά τα εμπειρικά στοιχεία που δείχνουν υψηλές αποδόσεις παραγωγικότητας των επενδύσεων στην ανώτατη εκπαίδευση.

(31) Οι ελλείψεις εργαζομένων και οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων εξακολουθούν να συνιστούν πιεστική πρόκληση που εμποδίζει την ανταγωνιστικότητα της τσεχικής οικονομίας. Αυτές θα μπορούσαν να βελτιωθούν με διάφορα μέτρα, όπως η μεταρρύθμιση των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων και η αυξημένη συμμετοχή τριμερών πλατφορμών που φέρνουν σε επαφή ενδιαφερόμενα μέρη ή εμπειρογνώμονες με σκοπό την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας έλλειψης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, η Τσεχία έχει δεχθεί τη μεγαλύτερη στην Ένωση κατά κεφαλήν εισροή ατόμων που έχουν εκτοπιστεί από την Ουκρανία υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας. Ωστόσο, πάνω από το 50 % εξ αυτών βρίσκονται σε θέσεις χαμηλότερων προσόντων από ό,τι στην Ουκρανία, με τη γλώσσα να αναφέρεται ως σαφές εμπόδιο. Ακόμη, περίπου το 30 % ισχυρίστηκε επίσης ότι η αναγνώριση των προσόντων συνιστά εμπόδιο για την απόκτηση καλύτερης θέσης εργασίας. Η απλούστευση της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί στην αλλοδαπή και η αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας υποεκπροσωπούμενων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που έχουν εκτοπιστεί από την Ουκρανία υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας, θα μπορούσαν να μετριάσουν τη στενότητα της αγοράς εργασίας,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Τσεχία να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025 προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του μεταρρυθμισμένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, να περιορίσει την αύξηση των καθαρών δαπανών ([23]) το 2025 σε ρυθμό που να συνάδει, μεταξύ άλλων, με τη διατήρηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη και με τη διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε συνετό επίπεδο σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Να λάβει μέτρα για τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος. Να μειώσει, στο σύστημα των φόρων και των παροχών, τα αντικίνητρα για την επιστροφή των γονέων στην εργασία, ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Να βελτιώσει τα κίνητρα ώστε να συνεχίσουν να εργάζονται τα άτομα που πλησιάζουν στη συνταξιοδότηση. Να λάβει μέτρα για την αύξηση των εσόδων από τους περιοδικούς φόρους ακίνητης περιουσίας.

2. Να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητα διαχείρισης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, να επιταχύνει τις επενδύσεις και να διατηρήσει τη δυναμική υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων. Να αντιμετωπίσει τις σχετικές προκλήσεις, ώστε να καταστεί δυνατή η αδιάλειπτη, ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026. Να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των εν λόγω προγραμμάτων, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας μέτρα για την καλύτερη κινητοποίηση πόρων του ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων με τη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων, εξετάζοντας παράλληλα τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

([23]) Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

3. Να ενισχύσει την ικανότητα της τσεχικής δημόσιας διοίκησης να προσελκύει, να διατηρεί και να αναπτύσσει ταλέντα, ιδίως όσον αφορά τις δεξιότητες στους τομείς της ανάλυσης, της διαχείρισης και της τεχνολογίας των πληροφοριών. Να μειώσει τον υπηρεσιακό κατακερματισμό και να ενισχύσει τις ικανότητες στρατηγικής καθοδήγησης ώστε να βελτιωθεί η συνοχή μεταξύ των πολιτικών. Να στηρίξει τη συνεργασία μεταξύ των δημοτικών διοικήσεων, μεταξύ άλλων με την παροχή στήριξης για την ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων με επίκεντρο τις περιφέρειες που πλήττονται διαρθρωτικά.

4. Να τονώσει την καινοτομία βελτιώνοντας τη μεταφορά τεχνολογίας από την ακαδημαϊκή κοινότητα στις επιχειρήσεις, στηρίζοντας τη δημιουργία τεχνοβλαστών και νεοφυών επιχειρήσεων και αυξάνοντας τη συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, αντιμετωπίζοντας τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, απλουστεύοντας την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί στην αλλοδαπή και αυξάνοντας τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας των υποεκπροσωπούμενων ομάδων.

Λουξεμβούργο, 21 Οκτωβρίου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

NAGY I.